

Hämeenlinnan kaupunginvaltuuston puheenjohtajan, Iisakki Kiemungin puhe Sydämen kyllyydestä, VOP 10 vuotta -näyttelyiden avajaisissa:

Iisakki Kiemunki:

Arvoisat avajaisvieraat

Hauskaa olla avaamassa tätä Vanajaveden opiston 10-vuotisjuhlanäyttelyä, etenkin kun sen saa tehdä täällä Verkatehtaan uudistetuissa tiloissa – paikassa, joka kuitenkin evakko-
vuosista ja kymmenistä ellei sadoista muista toimipisteistä huolimatta on tämän kansalaisopiston todellinen kotipesä.

Joka vuosi kun ottaa käteensä VOPin kurssioppaan saa hämmästellessä sitä käsittämätöntä kulttuurin ja opiskelun kirjoa, jota kansalaisopistomme pystyy tarjoamaan, ja vieläpä varsin kohtuullisella kustannuksella niin pääomistajan kuin asiakkaankin suuntaan. Siitäkin huolimatta, että joka vuosi rahahanoja joudutaan meidän poliitikkojen ja kiristyvän talouden ikeessä vääntämään tiukemmalle. Kun me tuolla valtuustosalissa pistämme asioita tärkeysjärjestykseen, menee kovin helposti mittasuhteet sekaisin.

Totta kai on tärkeää, että terveys- ja sosiaalipalvelut sekä peruskoulutus pystytään hoitamaan laadukkaasti, mutta se unohtuu, että esimerkiksi kulttuuriin ja liikuntaan käytetyt rahat ovat vain rikkorokassa, kun kokonaistalouden ongelmia ratkotaan. Vaikka Hämeenlinna pystyisi pyyhkäisemään yhdellä huitaisulla kaiken ylläpitämänsä kulttuurin ja liikunnan pois kaupungista, se ei vielä riittäisi kattamaan edes viime vuodelta arvioiduksi kertyviä alijäämiä. Yhtään euroa ei jäisi operaation jälkeen käytettäväksi tärkeimpiin peruspalveluihin.

Mutta mitä menetettäisiin? Väitän, että menettäisimme elinvoiman. Ne asiat, jotka saavat aikaan uusien viriilien veronmaksajien muuttamisen Hämeenlinnan seudulle. Muuttovoitto on kuitenkin ollut kaupungin osalta 500 ihmisen tasolla per vuosi ja Janakkalassa vielä suhteellisesti korkeampaa.

Itse en voi kehua olleeni oikeastaan vielä koskaan Vanajaveden opiston asiakas, koska oma harrastaminen on tapahtunut lähinnä urheiluseuroissa ja omaehtoisen kulttuurin parissa, mutta olen saanut kuitenkin koko ikäni tarkkailla varsin läheltä sitä vaikutusta, jonka hyvä harrastus voi ihmiselle antaa. Äitini on elänyt erittäin kovan elämän, on ollut alkoholismia perheessä, yksinhuoltajuutta, isoja paineita niin työssä kuin yksityiselämässä – eikä vähiten lapsen takia. Henkireikänä on kuitenkin toiminut vuosikymmenten ajan posliininmaalauksella Tervakosken Seuratalolla.

Minä uskon, että harrastaminen on ihmisille parasta mielenterveytyötä, mitä on olemassa. Ei pelkästään se, mikä on harrastustoiminnan sisältö, vaan ihmiset ja seura, kenen kanssa harrastusta pääsee toteuttamaan. Ja juuri hyvästä hengestä ja ilmapiiristä Vanajaveden opisto on saanut kiitoksia – se on ainakin asia, mitä minulle on korostettu.

Hyvän ilmapiirin tarjoamisen lisäksi kansalaisopistoissa on se mainio puoli, että ne tarjoavat matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia. Monelle, etenkin vartuneemmalle ihmiselle, ei seuraan tai johonkin yhteen toimintaan erikoistuneeseen yhdistykseen ole välttämättä kovin helppoa mennä ”kylmiltään” – jos ei siis ole

lätkinyt vaikkapa lentopalloa juniorista lähtien. Siitä siis suuri kiitos Vanajaveden opistolle, Kynnyksen pitämisestä matalana.

Ja kun ottaa huomioon kaikki ympärillä tapahtuneet myllerrykset ja tarkastelee kokonaisuutta, ei voi kuin todeta Vanajaveden opiston onnistuneen tehtävässään erinomaisesti.

Kuntapäätäjän vinkkelistä Vanajaveden opisto toimii hyvänä esikuvana ja suunnannäyttäjänä monilla tavoilla. VOP oli esimerkiksi maan ensimmäinen seutukunnallinen kansalaisopisto. Tämän jälkeen yhdistymisiä on tapahtunut siten, että kansalaisopistojen kokonaisuus on pudonnut 273:sta 204:ään. Monissa yhdistymisissä Vanajaveden opisto on toiminut mallina. Vastaavaa luovuutta ja ennakkoluulottomuutta painottaa myös Uuden Hämeenlinnan strategia. Mutta matkaa on vielä kuljettavana. Yhdistymisissä tulimme 9 vuotta jäljessä, ja lopputulos jäi edelleen lievästi torsioksi.

Samanlaisella asenteella opiston kannattaa jatkaa myös tulevaisuudessa. Muutokset eivät tähän maailmasta varmasti lopu. Saattaa olla, että jo 15-vuotisjuhlia vietetään osana vielä suurempaa koulutuskuntayhtymää. Hiljattain on päätetty tehdä selvitys siitä, löytyisikö etuja, jos kansalaisopistotoimintaa sovitettaisiin 2.asteen koulutuksen yhteyteen. Synergiaetuja arvellaan löytyvän esimerkiksi joidenkin erikoistilojen käytöstä, esimerkkinä kieli- luokat tai teknisen työn opetustilat. Myös opettajien käyttö ns. ristiin kannattaa selvittää, vaikka vaatimukset pätevyyksistä eroavatkin monin osin. Selvitystyö on oma prosessinsa, jonka jälkeen on aika päättäjien tehdä omat johtopäätöksensä. Ja lupaan, että myös opiston henkilökunnan ja asiakkaiden näkemykset otetaan tässä harkinnassa huomioon.

Mutta se näistä hallinnollisista kuvioista. Kuten näistä juhlanäytteen teoksistakin huokuu, niin haluan toivottaa onnea nuorekkaalle ja viriilille 10-vuotiaalle opistolle!